

Hautausmaan hoitosuunnitelman laadintaopas

– Kunnossapitoluokitus (RAMS) ja kunnossapidon laatuvaatimukset (VKT)

28.1.2022, Seurakuntapuutarhurit ry:n webinaari

Puutarhuri, MMM Hanna Tajakka, Viher-Arkki

ViherArkki

1

Kouluttaja

- Hanna Tajakka
- Puutarhuri, MMM
- Viheralan asiantuntijatehtävät (mm. hanke-, julkaisu- laatuarviointi- ja koulutustehtävät)
- Työn alla parhaillaan mm. Luonnonmukaisten hulevesirakenteiden kunnossapito-opas 2022, kunnossapidon tehtäväkortteja, RAMS-, VKT- ja KESY-koulutuksia, Viherproggis -julkaisun päivitystyö...
- Yhteystiedot:
Viher-Arkki
Puh: 040 865 7923
hanna.tajakka@viherarkki.fi
www.viherarkki.fi
Instagram @viherarkki

KUVAT © Hanna Tajakka, jollei toisin mainita.

ViherArkki

2

Luennon sisältö

- Käsitteet
- RAMS ja hautausmaat
  - Mikä on RAMS
  - RAMS-luokat
- VKT ja hautausmaat
  - Kunnossapidon laatuvaatimukset
  - Kunnossapidon tehtävät
  - Kunnossapidon ohje/-tehtäväkorttipohjat
  - Kunnossapidon laadunarviointi
  - Kunnossapidon laatupoikkeamat
  - Kunnossapidon ympäristövaikutukset

VíherArkki

3

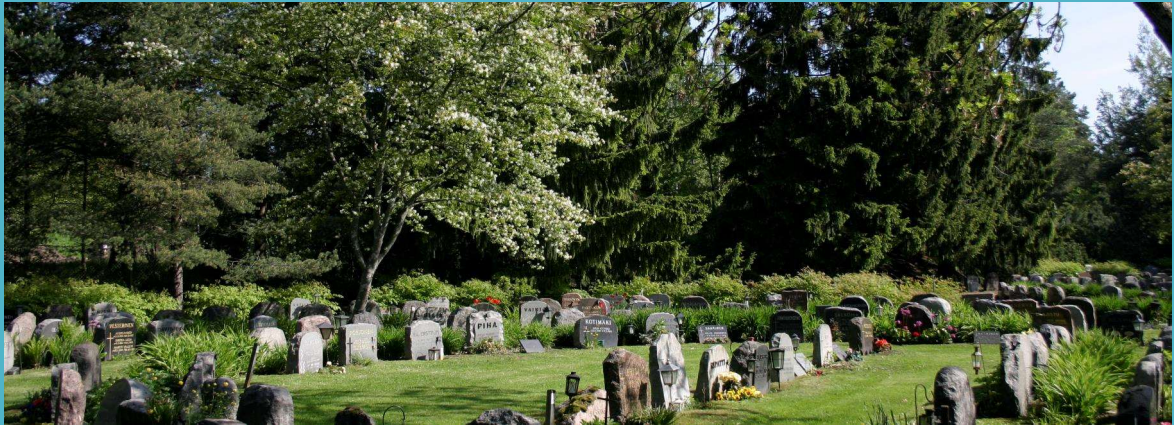
Käsitteet

Oppaassa käytetään *Infra 2017 Kunnossapitonimikkeistön* käsitteitä:

- **Kunnossapito** on säännöllistä toimintaa, jolla säilytetään infrastruktuurin toiminta ja ominaisuudet, vaikutetaan infrastruktuurin käytön olosuhteisiin tai hallitaan infrastruktuurin laitteita ja järjestelmiä. **Kunnossapitoon kuuluvat hoito-, käyttö- ja korjaustehtävät.**
- **Hoidolla** huolehditaan, että alue on käyttötarkoituksensa edellyttämässä päivittäisessä kunnossa. Hoitotehtäviin sisältyvät talvihoito, puhtaanapito, rakenteiden, varusteiden, kalusteiden ja laitteiden hoito, kasvillisuuden hoito sekä muut erityiset hoitotehtävät. Hoitoon sisältyvät myös pienet, hoitotöiden yhteydessä ilman erityiskoneita ja -materiaaleja tehtävät korjaus- sekä huoltotyöt.
- **Käyttö** on säännöllistä toimintaa, jolla hallitaan infrastruktuurin laitteita ja järjestelmiä.
- **Korjaukseen** sisältyy olevan rakenteen kunnostaminen, uusiminen, siirtäminen tai purkaminen. Sen avulla vioittunut tai puutteellinen rakenne palautetaan käyttökuntoon.
- Hautausmaiden osalta käsitteiden käyttö voidaan karkeasti jakaa **hautojen hoitoon** ja **hautausmaan kokonaisvaltaiseen kunnossapitoon**.

VíherArkki

4

Hautausmaiden hoitosuunnitelmamalli ja RAMS

5

Mikä on RAMS?

- Hautausmaat luokitellaan Viherympäristöliitto ry:n julkaisun *Viheralueiden kunnossapitoluokitus RAMS* mukaan.
- RAMS on lyhenne, joka tulee kunnossapitoluokkien alkukirjaimista:
  - R = Rakennetut viheralueet
  - A = Avoimet viheralueet
  - M = Metsät
  - S = Suojelutalueet
- Viheralueiden kunnossapitoluokituksen lähtökohtina ovat alueen **ominaisuudet, käyttötarkoitus, käyttäjät** sekä kunnossapidolle asetetut **laatu- ja kustannustavoitteet**.
- Kunnossapitoluokka kuvaakin alueen **yleisilmettä, käyttöä** ja kunnossapidon **laatusoa**.
- Kunnossapitoluokituksen avulla viheralueet saadaan **yleisilmeen, käytön, laadun ja kustannustekijöiden** osalta keskenään **vertailukelpoisiksi**.
- Kunnossapitoluokitus sisältää hoidon lisäksi tavoitteet kunnossapitohankkeen **tilaamiselle, suunnittelulle, valvonnalle ja omaisuudenhallinnalle** sekä laatua ylläpitävälle **korjaustyölle ja käyttöjärjestelmien hoidolle ja käytölle**. Näitä tarkennetaan kunnossapitotöiden yleisissä laatuvaatimuksissa (VKT).
- Seurakunta/seurakuntayhtymä **voi vapaasti määrittää** hautausmaalle ja niiden osille kunnossapitoluokiksi minkä tahansa RAMS-kunnossapitoluokan sen mukaan, mikä on kohteen ”yleisilme”, kunnossapidon tavoite ja kunnossapidon tehokkuus (resurssit).

ViherArkki

6

RAMS-luokat: Pääluokat

- **Rakennettujen viheralueiden (R)** kunnossapidon tavoitteena on joko pitää alue alkuperäisen suunnitelman mukaisena tai kehittää sitä kohdekohtaisen hoito- ja käyttösuunnitelman mukaisesti.
- **Avoimien viheralueiden (A)** kunnossapidon tavoitteena on edistää niiden lajiston monimuotoisuutta ja säilyttää alueiden avoin ilme sekä varmistaa, että ne kestävät käytöstä aiheutuvan kulumisen.
- **Metsien (M)** kunnossapidon tavoitteena on varmistaa puuston, muun metsäkasvillisuuden ja maaperän elinvoimaisuus, kasvukunto, uusiutumiskyky, monimuotoisuus ja kasvinterveys sekä omistajan metsälle asettamat tavoitteet.
- **Suojelualueiden (S)** kunnossapidon tavoitteena on turvata lajiston ja luontotyyppien monimuotoisuutta sekä huolehtia kansallismaiseman, kulttuuriperinnön, virkistys- ja retkeilyalueiden tai muun erityisen ja suojeltavan arvon säilymistä.

VíherArkki

7

RAMS-luokat: Alaluokat (R1–R2)

- **Rakennetut arvoviheralueet (R1)** ovat laadukkaista materiaaleista korkeatasoisesti rakennettuja viheralueita. Ne ovat erityisen arvokkaita **puutarhakulttuurin, puutarhataiteen, kulttuuriperinnön, arkkitehtuurin tai muiden maanomistajan määrittämien ominaispiirteiden** vuoksi. Rakennetuksi arvoviheralueeksi luokittaminen edellyttää **erityisen arvon nimeämistä ja sen perustelua**. Rakennetun arvoviheralueen hoidon tavoitteena on paikan omaleimainen arkkitehtoninen, historiallinen, puutarhataiteellinen ja kulttuurinen ilme. Hoitotyössä noudatetaan **kohdekohtaisia käyttö- ja hoitosuunnitelmia, suojelumääräyksiä** sekä tilaajan tai omistajan **erikseen laatimia ohjeita**. Hoito on **intensiivistä** ja hoitotoimenpiteitä tehdään alueella **päivittäin**. **Sankarihautausmaat** luokitellaan rakennettuihin arvoviheralueisiin.
- **Toimintaviheralueita (R2)** ovat jalankulun ja pyöräilyn reittiyhteyksiin sekä liikuntaan, leikkiin ja **erityistoimintoihin varattu** viheralueiden osia. Toimintaviheralueen hoidon tavoitteena on monipuolinen, viihtyisä, **turvallinen, käyttäjätavallinen ja toimiva** viheralue. **Valtaosa hautausmaista** luokitellaan toimintaviheralueisiin

VíherArkki

8

RAMS-luokat: Alaluokat (M2)

KUVA Micael Widell/ Pexels.

- **Lähimetsät (M2)** ovat asuinalueiden välittömässä läheisyydessä sijaitsevia metsiä, joiden **käyttö on päivittäistä**. Käytöstä johtuva **maapohjan kuluminen** on tyypillistä, ja pohjakasvillisuus voi muuttua tai puuttua kokonaan ihmistoiminnan vuoksi. Lähimetsän hoidon tavoitteena on monipuolinen, **turvallinen, viihtyisä ja käyttäjäystävällinen** metsäalue. Lisäksi pyritään pitkään puuston elinkaareen ja maisemalliseen edustavuuteen. Kasvillisuuden, rakenteiden, kalusteiden, varusteiden ja laitteiden **turvallisuutta seurataan** säännöllisesti. Kulumista aiheuttava käyttö ohjataan kulumista kestäville päällysteille, kuten poluille ja pitkospuille. **Metsähautausmaat luokitellaan lähimetsien alaluokkaan eli puistometsiin (M2.1)**. Puistometsän sijainti taajamassa on keskeinen ja sen käyttö on vilkasta. Puistometsää **hoidetaan aktiivisesti**. Pohjakasvillisuus on selvästi muuntunut ja maapohja voi olla kulunut. Puistometsäkuviolla voi esiintyä **myös istutettuja jalopuita tai ulkomaisia puulajeja**.

VíherArkki

9

RAMS-luokat: Alaluokat (muut)

- Hautausmaan sisällä voidaan tarvittaessa tarkentaa erikseen määritettyjen alueiden kunnossapitoa myös muilla kunnossapitoluokilla seuraavasti:
  - **Suoja- ja vaihtumisviheralue (R4):** Hautausmaan osat, jotka toimivat **rakennetun ja luonnonympäristön vaihtumisalueina**.
  - **Arvoniitty (A1):** Hautausmaan niittymäiset osat, jotka ovat erityisen tärkeitä ja arvokkaita maiseman, kulttuuriperinnön, luonnon monimuotoisuusarvojen tai muiden **erityisten arvojen** vuoksi. Arvoniityksi luokiteltu hautausmaan osa voi olla esimerkiksi **perinnebiotooppi tai luontaisia kasvupaikkoja jäljittelevä kohde**. Arvoniityksi luokittaminen edellyttää hautausmaan osan erityisen **arvon nimeämistä ja perustelua**.
  - **Maisemaniitty (A3):** Hautausmaan niittymäiset osat, joilla edistetään **luonnonkasvillisuuden monimuotoisuuden ja avoimen kulttuurimaiseman säilymistä**.
  - **Arvometsä (M1):** Hautausmaan metsäiset osat, jotka ovat erityisen tärkeitä ja arvokkaita metsämaiseman, metsäkulttuuriperinnön, metsäluonnon monimuotoisuusarvon tai muiden **erityisten arvojen** vuoksi. Arvometsäksi luokittaminen edellyttää hautausmaan osan erityisen **arvon nimeämistä ja perustelua**.
  - **Suojametsä (M4):** Hautausmaan metsäiset osat, jotka sijaitsevat **hautausmaan ja erilaisten häiriötä aiheuttavien toimintojen**, kuten asutuksen, liikenneväylien ja teollisuuslaitosten, **välissä**.
  - **Suojelualue (S):** hautausmaan osat, jotka on **suojeltu laissa, asetuksessa tai viranomaisen päätöksellä**.

VíherArkki

10

RAMS-luokat: Täydentävät luokat (Puhtaanapito- luokitus)

- **Viheralueiden puhtaanapitoluokitus (P)** täydentää varsinaista kunnossapitoluokitusta (RAMS-luokitusta).
- Sen avulla viheralueen omistaja määrittää **puhtaanapidon laadun tason ja puhtaanapitokertojen määrän**.
- Puhtaanapitoluokitus ei ole siis sidottu tiettyyn pää- tai alakunnossapitoluokkaan, vaan viheralueen omistaja **voi määrittää puhtaanapitoluokan haluamallaan tavalla**.
- Puhtaanapidon suunnittelussa ja valvonnassa huomioidaan muun muassa kohteen **roskaantumisaste, käyntimäärien tarve** ja valitun kunnossapitoluokan yleiset **laatutavoitteet**.
- Viheralueen omistaja ja palvelun tuottaja **määrittävät yhdessä roskaantumisasteen** kohdekohtaisesti.

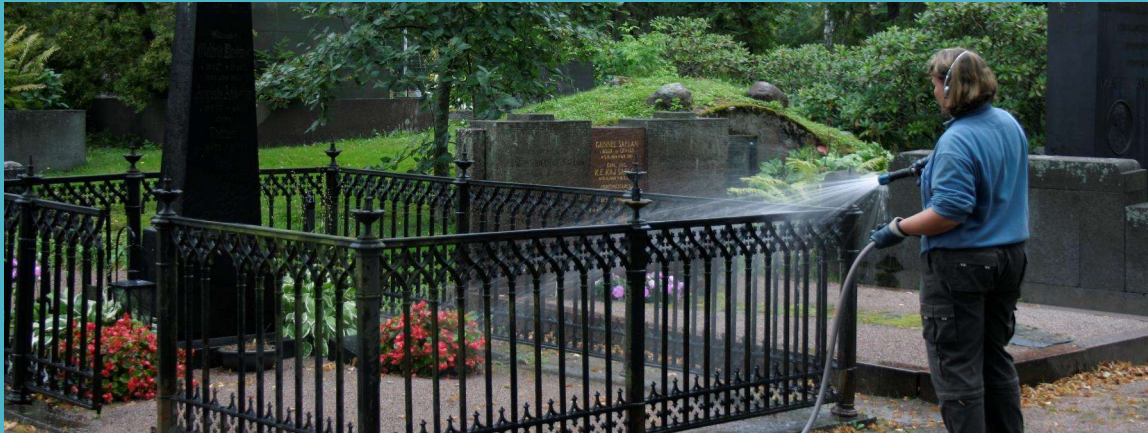
ViherArkki

11

Puhtaanapito- luokitus (P)

PÄÄLUOKKA	VIHERALUEIDEN PUHTAANAPITOLUOKITUS P						
	ALALUOKKA	P1 PÄIVITTÄIN (ma-la)	P2 TYÖPÄIVINÄ (ma-pe)	P3 VIIKOITTAIN	P4 VIIKOITTAIN	P5 VIIKOITTAIN	P6 KUUKAUSITTAIN
ROSKIEN ¹¹ POISTO ROSKA-ASTIOIDEN TYHJENNYS IRTOROSKIEN POISTO	1 kerran päivässä.	1 kerran päivässä.	3 kertaa viikossa.	2 kertaa viikossa.	1 kerran viikossa.	1 kerran kuukaudessa. Lisäkerrat sovitaan tilaa- jan kanssa.	1 kerran vuodessa. Lisäkerrat sovitaan tilaa- jan kanssa.
KALUSTEIDEN ¹² PUHDISTUS JA TÖHRYJEN POISTO	Tarvittaessa ¹³ 1 kerran päivässä.	Tarvittaessa ¹³ 1 kerran viikossa.	Tarvittaessa ¹³ 1 kerran viikossa.	Tarvittaessa ¹³ 1 kerran viikossa.	Tarvittaessa ¹³ 1 kerran kuukaudessa.	Tarvittaessa ¹³ 1 kerran kuukaudessa.	Sovitaan erikseen.
KALUSTEIDEN PESU	1 kerran kuukaudessa.	3 kertaa kesäkaudessa ¹⁴ .	2 kertaa kesäkaudessa.	2 kertaa kesäkaudessa.	1 kerran kesäkaudessa.	Tarvittaessa ¹³ 1 kerran kesäkaudessa ¹⁴ .	Sovitaan erikseen.
SIDOTTUJEN PÄÄLLYSTEIDEN PUHDISTUS ¹⁵ A PESU ¹⁷	Puhdistus 1 kerran päi- vässä. Pesu 1 kerran kesäkaudessa ¹⁴ .	Puhdistus 1 kerran vii- kossa. Pesu 1 kerran kesäkaudessa ¹⁴ .	Puhdistus 2 kertaa kuu- kaudessa. Pesu 1 kerran kesäkaudessa ¹⁴ .	Puhdistus 2 kertaa kuu- kaudessa. Pesu 1 kerran kesäkaudessa ¹⁴ .	Puhdistus 1 kerran kuu- kaudessa. Pesu sovitaan erikseen.	Sovitaan erikseen.	Sovitaan erikseen.
MERKINTÖJEN SELITYKSET:							
¹¹ Roska = kulttuuriroskat eli ihmisten alueelle jättämiä roskia kuten karamellipapereita, pulloja, tölkkejä, pahvilaatikoita ja tupakantumpeja.					¹³ Tarvittaessa = jos on likaa, joka ei lähde puhdistamalla vaan edellyttää veden ja/tai pesuaineiden käyttöä. ¹⁴ Päällysteiden puhdistus = harjaamalla, esimerkiksi harjakoneella, tehtävä roskien ja lian poisto. ¹⁷ Päällysteiden pesu = vedellä ja/tai puhdistusaineella tehtävä lian ja pölyn poisto. Huom! Talvikauden sekä sunnuntaisin ja juhlapäivinä tehtävästä puhtaanapidosta sovitaan erikseen.		
¹² Kaluste = leikkikenttävälineet, ulkointoiluvälineet, ulkokalusteet, katokset, ilmoitustaulut ja muut viheralueen kalusteet ja varusteet.							
¹³ Tarvittaessa = jos on likaa tai töhryä.							
¹⁴ Kesäkausi = sulanmaan ajanjakso, jona aikana tehdään kesähoitoa. Ajanjakso sijoittuu huhti-lokakuulle. Kesäkauden sijoittuminen tälle ajanjaksolle vaihtelee maan eri osissa, ja paikallisesti ajanjakso määritetään sopimussasiakirjoihin.							

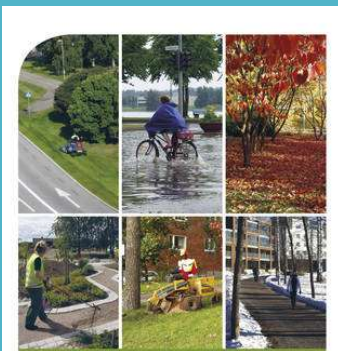
12

Hautausmaiden hoitosuunnitelmamalli ja VKT

13

Kunnossapidon laatuvaatimukset

Teematyö Henna Tujakkala
Viheralueiden kunnossapidon yleinen työselostus
VKT 2021

Viherpalvelusääntöjien julkaisu 2021

- Hautausmaan kunnossapidon yleiset laatuvaatimukset esitetään Viherympäristöliitto ry:n julkaisemassa *Viheralueiden kunnossapidon yleinen työselostus VKT 2021* -julkaisussa.
- VKT:ssa esitetään kohteesta toiseen **samanlaisina esiintyvät laatuvaatimukset**, jotta niitä ei tarvitse joka kerta kirjoittaa auki uudestaan.
- Osapuolet voivat **viittaamalla kunnossapidon asiakirjoissa** VKT:een saattaa voimaan sen vaatimukset.
- VKT:ssa rakenteen yleisilme, siisteys ja muut mahdolliset **laatuvaatimukset esitetään kunnossapitoluokittain**.
- Hautausmaan kunnossapitoon – eli hoitoon, korjaukseen ja käyttöön – liittyvät työtehtävät toteutetaan pääsääntöisesti VKT:n mukaan ja vain **VKT:n vaatimuksia täydentävät tai niistä poikkeavat asiat on esitetään**.

ViherArkki

14

Kunnossapidon tehtävät

- Hautausmaan yleinen kunnossapito pitää sisällään seuraavat tehtävät:
  - talvihoito
  - puhtaanapito
  - rakenteiden, varusteiden, kalusteiden ja laitteiden hoito
  - kasvillisuuden hoito (mm. nurmikot, kunta-alueet, kausikasvit, ryhmäruusut, sipuli- ja mukulakasvit, perennat, pensaat, köynnökset, puut)
  - avoimien alueiden eli niittymäisten alueiden hoito
  - metsien hoito
  - haitallisten vieraskasvien poisto
  - dynaamisten kasvi-istutusten hoito
  - kunto- ja turvallisuustarkastukset ja -inventoinnit
  - järjestelmien hoito ja käyttö (mm. valaistus-, sulanapito-, hulevesi-, vedenjakelu-, kastelu-, valvonta- ja hälytysjärjestelmät)
- Tarkempi sisältö on esitetty oppaassa taulukkoina.

VíherArkki

15

Hautausmaan haitallisten vieraskasvien poisto, mallipohja.

Jokainen seurakunta ja seurakuntayhtymä muokkaa ja täydentää taulukon sisältöä oman tarpeensa mukaan.

HAUTAUSMAAN HAITALLISTEN VIERASKASVIEN POISTO

Hoitotyöt	Haitallisen vieraskasvin torjunta ja poistaminen Kasvijätteen käsittely ja hävitys
Hoitotöiden yleiset laatuvaatimukset	Haitallisten vieraskasvien poiston laatuvaatimukset ovat soveltuilta osin Viherympäristöliitto ry:n julkaiseman <i>Viheralueiden kunnossapidon yleinen työselostus VKT 2021</i> -julkaisun kohdan 64500 <i>Viheralueiden haitallisten vieraskasvien poisto</i> mukaiset.
Laadunvalvonta	Laadunvalvonnassa noudatetaan soveltuilta osin Viherympäristöliitto ry:n julkaiseman <i>Viheralueiden kunnossapidon yleinen työselostus VKT 2021</i> -julkaisun kohdan 64500 <i>Viheralueiden haitallisten vieraskasvien poisto</i> vaatimuksia.
Työmenetelmät ja toimintatavat	Haitallisia vieraskasveja sisältävä kasvijäte ja maa-aines poistetaan, käsitellään ja kuljetetaan erityistä varovaisuutta noudattaen, jotta vieraskasvit eivät pääse leviämään. Kasvijätteen ja maa-aineksen käsittelyssä käytetyt työkonet ja -välineet sekä kuljetuskalusto pestään huolellisesti ennen niiden käyttöä muussa käytössä. Huolehditaan, etteivät pesuvedet kulkeudu ympäristöön ja etteivät vieraskasvit leviä työntekijöiden jalkineiden mukana.
Hoitotöiden resurssit ja ajankäyttö	Hautausmaan haitallisten vieraskasvien poiston resurssit ja ajankäyttö määräytyvät pääsääntöisesti Viherympäristöliitto ry:n julkaiseman <i>Viheralueiden kunnossapidon yleinen työselostus VKT 2021</i> -julkaisun kohdan 64500 <i>Viheralueiden haitallisten vieraskasvien poisto</i> vaatimusten mukaan.
Eriksen sovittavat työtehtävät	Hoitotietojen päivittäminen omaisuudenhallintajärjestelmään (mm. paikkatietojärjestelmä).
Muut kunnossapidon suunnittelussa ja kunnossapidossa huomioitavat asiat	Vieraslajit.fi -verkkosivuston ja ViherRiski-tietopankin (https://www.vyl.fi/tietopankki/viherriski/) tietojen hyödyntäminen hoidon suunnittelussa. Omaisuudenhallintajärjestelmään (mm. paikkatietojärjestelmä) tietojen hyödyntäminen kunnossapidon suunnittelussa.

16

Kunnossapidon laadunarviointi

Hautausmaan kunnossapidon laadunarvioinnissa huomioitavia yleisiä asioita:

- hautausmaan ja sen kasvillisuuden, rakenteiden, kalusteiden ja varusteiden yleisilme ja vastaavuus kunnossapitoluokan vaatimuksiin
- karanteeni- tai laatutuhoojien ja haitallisten vieraslajien esiintyminen
- vastaanotetun materiaalin suunnitelmanmukaisuus ja kelpoisuus
- kasvimateriaalien toimittajan kuuluminen Ruokaviraston ylläpitämään taimiaineistorekisteriin
- kasvimateriaalien terveys, kaupakelpoisuus, merkinnät ja mukana seuraavat asiakirjat (mm. kasvipassi)
- materiaalien käyttömäärien dokumentointi (mm. kemikaalikirjanpito)
- Lisäksi Viheralueiden kunnossapidon yleinen työselostus VKT 2021 -julkaisussa on esitetty kullekin hoitotyölle erikseen tarkemmat vaatimukset laadunarviointiin.

ViherArkki

17

Kunnossapidon laatupoikkeamat

- Rakennetulla arvoviheralueella (R1), arvoniityllä (A1) ja arvometsässä (M1) kunnossapidon laatupoikkeamia esiintyy vain vähän ja ne korjataan välittömästi.
- Toimintaviheralueelle (R2), maisemaniityllä (A3) ja lähimetsässä (M2) kunnossapidon laatupoikkeamia voi esiintyä lyhytkestoisesti ja ne korjataan mahdollisimman pian.
- Suoja- ja vaihettumisviheralueella (R4) ja suojametsässä (M4) kunnossapidon käyttöä tai turvallisuutta vaarantamattomia laatupoikkeamia voi esiintyä. Ne korjataan kunnossapidon tehtävä- tai tuotekorttien mukaan tai omistajan ja/tai tilaajan kanssa erikseen sovitulla tavalla.
- Vaaraa aiheuttavat poikkeamat korjataan välittömästi. Turvallisuutta vaarantavat viat on merkitty viipymättä varoittavin opastein ja varoitus- ja sulkulaittein.
- Raportoimattomia vikoja ja poikkeamia ei ole.

ViherArkki

18

Kunnossapidon ympäristövaikutukset

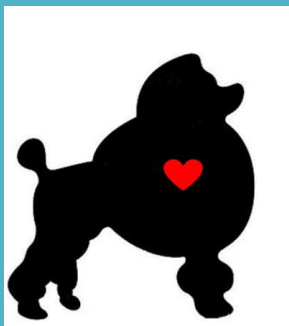
Kunnossapitotöiden **ympäristövaikutuksissa** kiinnitetään huomiota muun muassa:

- melu-, pöly- ja pakokaasupäästöjen hallintaan (VKT:n kohta 60003.1)
- orgaanisten **jätteiden** käsittelyyn (VKT:n kohta 60003.2)
- **kemikaalien** käsittelyyn (VKT:n kohdat 60003.3.1–60003.3.5)
- **työmaavesien** käsittelyyn (VKT:n kohta 60003.4)
- **maaperän tiivistymisen** estämiseen (VKT:n kohta 60003.5)
- **vedenkulutuksen** vähentämiseen (VKT:n kohta 60003.6).

ViherArkki

19

Mikä oli villakoiran ydin?

- Hautausmaa ja sen osa-alueet luokitellaan **kunnossapitoluokkiin RAMS:n mukaan**.
- Hautausmaat luokitellaan pääsääntöisesti **rakennettuihin arvoviheralueisiin (R1), toimintaviheralueisiin (R2) ja lähimetsiin (M2)**.
- **Viheralueiden puhtaanapitoluokitus** täydentää varsinaista kunnossapitoluokitusta (RAMS-luokitusta).
- Hautausmaan kunnossapitotehtävien **laatuvaatimukset ovat VKT:n mukaiset**.
- Mahdolliset **poikkeamat** VKT:hen verrattuna voidaan **esittää kunnossapidon ohje-/tehtäväkorteissa ja/tai työselostuksessa**.
- Laadunarviointia tehdään **omavalvonnan, itselleluovutuksen ja laatukierrosten** avulla.
- Kunnossapidon **laatupoikkeamat** korjataan **kunnossapitoluokan vaatimusten mukaan**. Vaaraa aiheuttavat poikkeamat korjataan **välittömästi**.
- **Ympäristövaikutukset** otetaan huomioon kunnossapitotöiden suunnittelussa ja toteutuksessa.

ViherArkki

20

Kysymyksiä
tai
kommentteja?

VíherArkki

21

Lisätietoja RAMSista

- Viheralueiden kunnossapitoluokitus RAMS 2020. Viherympäristöliitto ry:n julkaisu 67. 2020. Myynnissä <https://kauppa.vyl.fi/>.
- Viheralueiden kunnossapitoluokitus RAMS 2020 - verkkosivu, <https://www.vyl.fi/ohjeet/kunnossapitoluokitus/>.
- Viheralueiden kunnossapitoluokitus RAMS 2020 -video, <https://www.youtube.com/watch?v=bzHO85WcWXA>.
- RAMS-verkkoluentosarja <https://www.youtube.com/user/VYLvideot>
- RAMS 2020 – Päätöksentekijän opas viheralueiden kunnossapitoon, https://www.vyl.fi/site/assets/files/3225/vyl_rams_paatoksentekijanopas_valmis.pdf.
- Viherympäristöliitto ry, info@vyl.fi.

22

23

24